מתני' אדדין שוכבין כשל אשה כריםו צבה

מיבורו יוצא בנכפה אפילו אחת לימים רוח

ה קצרה באה עליו יהמאושבן ובעל גבר:

גמ' אמר רבי אבא בריה דרבי חייא בר אבא

ם משתינין מים בפני רבים ואין שותין מים

בפני רבים מ ותניא נמי הכי משתינין מים בפני

רבים ואין שותין מים בפני רבים ומעשה

באחד שביקש להשתין מים ולא השתין

ונמצא כריסו צבה שמואל איצמריך ליה

בשבתא דרגלא נגדו ליה גלימא אתא לקמיה

דאבוה א"ל אתן לך ד' מאה זוזי וזיל אהדר

עובדא את דאפשר לך דלא אפשר ליה

ליםתכן מר בר רב אשי ח איצמריך אגודא

גמלא אשתין אמרו ליה חמתך קאתיא אמר

להו באודנה ותיפוק לי משום עלקא בשותת

ת"ר שני נקבים יש בו באדם אחד מוציא שתן

ואחד מוציא שכבת זרע ואין בין זה לזה אלא

כקליפת השום בשעה שאדם נצרך אם נקבו

זה לתוך זה נמצא ₪ עקר אמר ר"ל מאי

דכתיב לא יהיה בך עקר ועקרה ובבהמתך

אימתי לא יהיה בך עקר בזמן שבבהמתך אמר רבי יהושע בן לוי לא יהיה בך עקר יי מן

התלמידים ועקרה שלא תהא תפלתך עקורה

לפני המקום אימתי בזמן שאתה משים

עצמך כבהמה אמר רב פפא לא ישתין אדם

מים לא על זו כלי חרם ולא על מקום קשה

סדורי דבבל מהדרי מיא י מדורי הבל מהדרי מיא י סדורי מיא

לעין עיטם אמר אביי יו הא איתתא לא תקום

להדיא באנפי ינוקא אגיםא לית לן בה

יתניא רשב"ג אומר עמוד החוזר מביא אדם

לידי הדרוקן סילון החוזר מביא אדם לידי

ירקון אמר יו רבה בר רב הונא אמר רב

קמינא אמר ריש לקיש דם רבה שחין רבה

שכבת זרע רבה צרעת רבה צואה רבה

הדרוקן רבה מי רגלים רבין ירקון רבה: רוח

קצרית באה עליו מאי ניהו יש תנא רוח בן

נפלים באה עליו: המאושבן ובעל גבר:

תנא משובן בביצים ובעל גבר בגיד תנא

ים משובן זה הקיין הגרבתן זה בעל קיק

ים קיין בביצים גרבתא בגיד ועד כמה מחוי

רב יהודה עד רכובה תניא רבי אליעזר בן יעקב אומר עד רכובה פסול למעלה מן

ים רכובה כשר איכא דאמרי עד רכובה כשר

למטה מן הרכובה פסול: מתני' יאין לו

ביצים או אין לו אלא ביצה אחת (6) מח הרי

זה ימרוח אשך האמור בתורה רבי ישמעאל

אומר כל (כ) שנימוחו אשכיו ר"ע אומר

כל שרוח באשכיו רבי חנינא בן אנמיגנום

אָומר כל שמָראיו חשוכין: גמ' קשיא ליה

לרבי ישמעאל יו הא חסר אשך מיבעי ליה

תני שנמרחו אשכיו קשיא ליה לרבי עקיבא

האי ממרוח אשך מיבעי ליה תני שהרוח

באשכיו מקשיא ליה לרבי חנינא בן אנטיגנום

האי רוח אשך מיבעי ליה תני שמראיו

חשוכין קסבר הגורעין ומוסיפין ודורשין היינו

כושי רבי חנינא בן אנטיגנום לא תני כושי:

מתני' "מקיש בקרסוליו ובארכבותיו

וכושי בהדיא קתני מתני׳ (לממן מה:) הכושי והגיחור: בותבי׳ המקיש בקרסוליים. שארכובותיו יש עוקמות לחוץ וקרסוליו לפנים ולוקשין זה יש לזה

כשהוא מהלך. ובארכובותיו היינו איפכא שרגליו עקומות לחוץ יש ומרחיק זה מזה עד שארכובותיו מלמעלה העקומות כלפי פנים נוקשות זו לזו:

ט) שבנו קומה; ט כו טונ ט). סב: תמיד כו:, ג) נ״א קשיא ליה לרבי חנינא ב״א האי רוח באשך מיבעיא ליה כו׳ וכן הוא

בילקוט פ׳ אמור צ״ק, ד) וְב״ב

קיא: זבחים כה. יומא מח.ן,

קים: זכחים כה. יותח מח.], ס) ל״ק, ו) ל״ק מ״ז, ז) ומחערבין ל״ק, ח) כ״ק, ע) ל״ל נפלים ל״ק, י) [חני ר״ש נמרחו יעב״ז], ס) עיין רש״א, () [זוטא פ״ו ע״ש], רש״א, () [זוטא פ״ו ע״ש],

בא א מיי׳ פ״ח מהלכות בא א מיי פיים מהכנות ביחת מקדע הלי ט: בב ב מיי עם הלכה טו: בג ג מיי עם הלכה יב: בד ד מיי פיין מהלכות ביאת מקדש הלכה ח ופ״ח הלכה יב טור י״ד סימן שנו:

רבינו גרשום נכפה אפילו לימים. כלומו

אפילו לזמן קבוע פסול לעבודה אפילו בשאר הימים בשאינו נכפה: משתיניו מים בשאינו נכפון משותין מים בפני רבים. דסכנה היא להעמיד עצמו ואין שותין מים בפני רבים דלא דרך . ארץ הוא: ונמצא כרסו צבה נפוח: איצטריך ליה. לקטנים: נגדו ליה גלימא. להפסיק בינו לבין העם משום צניעותא: אתא א"ל לאבוהא היאך נגד גלימא: א"ל אתן לך ת' זוזי וזיל אהדר עובדא למריה. כלומר שתעמיד הדבר על כדומר שתעמיד הדבר עד הילכתו. שתשתין לפניהם בגלוי כדי שלא ילמדו ממך שלא יסתכנו להעמיד על שלא יסובנו לווענהי על עצמם: דאת. דאית לך גלימא אפשר לך למפשט ודלא אפשר ליה דלית ליה גלימא למפשט יעמיד עצמו ומסתכן: באודנא. כלומר אפילו באודנא הוינא משתיז אפיקו באודגא הוינא משתין מקמי דאיסתכן: ותיפוק ליה משום עלקה. כלומר דהאי דכרסו צבה לאו מחמת שתן הוא אלא משום רשתה עלקה: בשותת. מים דאי שתה עלקה לא הוה שותת: בשעה שאדם נצרך. ומעמיד עצמו ניקבו: בזמן שבבהמתך כשאתה משים עצמד כבהמה שמשתנת . בפני רבים לא יהיה בד עקר בפני ובים לא יהיה בן עקר ועקרה: אימתי. אין תפלתך עקורה כשאתה מתפלל על עסקי בנים בזמן שאתה משים עצמך כבהמה שלא . העמדת עצמך: בי מדרי דבבל. מדרונות של בבל אם משתין עליהם מהדרי המי רגלים לעין עיטם לנהר שמושך לארץ ישראל ויהיו שותין ממנו לפיכך לא ישתין אלא על מקום נמוך שיבלעו שם העין: לא תקים להדיא באנפי ינוקא. כשמשתין משום צניעותא. אגיסא דמהדרא אפה לית לן בה: הדרקון. היינו כריסו צבה: ירקון. חולי ירקון: דם רבה. שמעמיד כלומר לוקה בשחין: רוח , קצרות באה עליו. . דהוי מום מאי ניהו נאלא רוח שטות: בן נפלים. רוח שידה שגעון: המשוכן ובעל גרב. משוכן בביצים שביציו נדולים ביותר: בעל גרב מגרן בגיד שארוך ביותר: מחוי. רב יהודה שארוך הגיד עד הארכובה: נמרחו הגיד עד הארכובה: נמרחו אשכיו. נימוחו ביציו: שרוח באשכיו. שנפוחין י ביציו: שמראיו (משוכין) וחשוכיו]. שהוא שחור [חשוכין]. שהוא שחור ככושי: קשיא ליה לרי ישמעאל. אם כדברי ת"ק חסר אשך מיבעי ליה אלא תני שנמרחו. וכן קשיא ליה לרבי עקיבא מאי דאמר ר' ישמעאל וכל חד ואמר די שמעאל וכל זה וחד בעי לתרוצי טעמיה: קסבר. ר' חנניה גורעין ומוספין ודורשין. גורעין . [א'] מאשך. ומוסיפין אותו במרוח והוה ליה מראה וגורעין ח' ממרוח ומוסיפין במקום א' שבאשך והוה ליה חשך והיינו מראו חשך שמראיו חשוכין: המקיש בקרסוליו ובארכבותיו. בקוסוליו ובאו כבווניו. שכשהוא הולך קרסוליו או ארכבותיו נוקשות זו בזו והיינו הקישן דאמרינן בגמרא:

ואין שותין מים בפני רבים. פירש נקונטרס דרך ת"ח להיות לנוע באכילה ושתיה והא דאמר בסוף כילד לולין (פסחים דף פו:) דרב הונא בריה דרב נתן אשתי כסא בתרי זמני ולא מהדר אפיה וקאמר התם כלה תנן משמע התם שדרך לשתות בפני רבים בלא

חזרת פניו היינו בשעת סעודה דומיא דכלה ובהלכות דרך ארץ 0 אמרינן דברבים הופך פניו ללד אחר וישתה מים נראה דנקט מים לפי שאין רגילין לשתות כולן מים אלא הצמא בלבד אבל שאר דברים רגילין לשתות יחד ור"ת אומר דה"ק דאפילו לאותן הלנועים שלא לשתות מים בפני רבים לא ליהוי לנוע להטיל מים שמא ימתין ויסמכו: **אימתי** לא יהיה בר עקר ועקרה בזמן שבבהמתר. מימה היאך יכולין להשים עלמן כבהמה בהטלת מים שהיו לריכין ללאת חוץ מן המחנה ולהרחיק ג' פרסאות כדאמרי׳ בפ׳ בתרא דיומא (דף עה:) דאין נפנים לא בלדיהם ולא לפניהם אלא לאחריהם והיינו אפילו בקטנים דבפרק מי שמתו (ברכות דף כה.) מוקמא ויתד תהיה לך מחוץ למחנה וינאת וגו' בקטנים: שלא תהא תפלתך עקורה לפני המקום בומן שאתה משים

עצמך כבהמה. פירש נקונטרס שלא תהא עקורה כשאתה מתפלל על בנים ונראה דלכל תפלה קאמר כדאמר משחין העולם מתקיים אלא במי שמשים עלמו כבהמה כדכתיב אדם ובהמה תושיע ה' ובמי שמשים עלמו כמי שאינו כדכתיב (איוב כו) תולה ארץ על בלימה (חולין דף פט.):

לא ישתין אדם מים לא על (גבי) [כלי] חרם ולא על גבי מקום קשה. הנך חומרות דוקא בבבל כדאמר טעמא משום דהני מודרי דבבל מהדרי מיא לעיטם שעל נהר פרת דדרך המים ללכת דרך הילוכם לעין עיטס דפרת מתערב בכל מימות שבעולם כדאמר לקמן בפ"ט (דף נה.) הנודר ממימי פרת אסור בכל מימות שבעולם ואפילו עינאתא דמדלייא אמרינן לקמן דהנהו סולמי דפרת נינהו ובסוכה (דף נג.) נמי אמרינן דכרינן פורתא ס ונבעי מיא הנהו סולמי דפרת הוו ואע"ג דסולמי דפרת מתערבין בכל מימות שבעולם אין לאסור אלא שבבבל כדפרישית שדרך הילוכו של פרת מתערב בעין עיטם והוה משמע מכאן דפרת הולך מבבל לא"י אבל שאלתי לאחד מא"י ואמר לי שיורד מא"י לבבל וכן מוכח לקמן בפ"ט (דף נה:) דאמרינן מטרא במערבא סהדא רבא פרת וכן פירש שם בקונט׳ וזהו דוחק לומר דאפילו הולך מבבל לא"י ניכר כשגדל הנהר מחמת רוב גשמים ומתרבה הנהר לאחוריו מתוך רבוי סמים: האי איתתא לא תיקום להדיא באפי ינוקא. לע"ג שלינה מגלה עלמה איכא חולפא כשהיא מטילה מים והתינוק עומד בפניה דהא אין דרך אשה לגלות עלמה לפניה לא לקטנים ולא לגדולים כדמוכח בפ' מי

שמתו (ברכות דף כג:): לידי הדרוקן בו׳ לידי ירקון. משמע דהדרוקן וירקון מרי מילי נינהו ומיהו נראה שהם ענין אחד דאמרי' ביבמות (דף ס:) העבירום לפני ליך כל שראויה לביאה פניה מוריקות באמר סימן לעבירה הדרוקןם:

בותני' דדין שוכבין. גדולים: נכפה. נופל מחמת חולי: אחת לימים. שאינו נופל יח אלא פעם אחת לימים שתבא לזמן קבוע: רוח קלרה. רוח שד: מחושבןישו . ביליו גדולים: בעל גבר. גידו גדול: גבן׳ וחין שוחין מים. דדרך תלמיד חכם להיות לנוע בחכילה ובשתיה אבל להטיל מים לא ליהוי לנוע שמא

ימתין ויסתכן: אילטריכא ליה. להטיל

מים: בשבחה דריגלה. שלשים יום

קודם הרגל דשואלין ודורשין בהלכות

מ) [ער' חולין ה:], נ) נ״ח ונפקי ל״ק, ס) [ע״ש בחוס׳ דיבמות ס: ד״ה סימן], תורה אור השלם 1. בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל הָעַמִּים לא יִהְיֶה בְּךְּ עָקֶר וַאֲקָרֵה יבבהמתף: 2. אוֹ גַּבֵּן אוֹ דַק אוֹ תְּבַלְּל בְּצִינוֹ אוֹ גָּרְב אוֹ יַלֶּפֶּת אוֹ בְּעִינוֹ אוֹ גָּרְב אוֹ יַלֶּפֶּת אוֹ מְרוֹחַ אָשֶׁךְּ: ויקרא כא כ

הגהות הב"ח

(מ) במשנה גינה מחס זהו (ח) במשנה ציכה חחת זהו מרוח חשך כצ"ל ותיבת הרי נמחק: (ב) שם כל שנמרחו חשכיו: (ג) רש"י ד"ה לח מיקום וכו" מטלת מים חל : מעמוד

לעזי רש"י

שנשוא"ה. עלוקה.

מוסף רש"י

הני מדורי דבבל מהדרי מיא לעין עיטם. מדרונות שנכנל מחזירין מיס הנשפכיס בהן לעיו עיטם שהוא מהום בהן נעין עיטם שהוח מעיון גבוה שבח"י, שחותו מעיין מביח מים לבית טבילת כהן גדול ביוה"כ, דמתוקן בחומת עזרה על גבי שער המים, כדחמרינן בסדר יומח (לת.) עין עיטס גבוה מקרקע עזרה ב"ג אמות. והיאר מחזיכיו שיש מרם מילונום וחולמום לחנום ינוכעין כמעיינות (שבת קמה: הדרוקן. חולי המלכה את הכרס (ברכות בה.) כרסו לכה (שם סב:). ירקון. חולי ששמו גלינל״ה (שם כה.). צואה רבה הדרוקן רבה. שעל שבת נקבים הוא בא (שבת לג). גורעין. אות מתיכה זו ומוסיפין אותה על תיכה זו ודורשים (יומא מח. זבחים دה.).

→⊕(< שימה מקובצת

אן קצרית באה: כן אבא אמו ר' יוחנן. עיין תשובת הרשב"א סימן כ': גן רבים תניא אות ר' נמחק: יון אשי תניא אות ר' נמחק: יון אשי הוה שקיל ואזיל אגודא דגמלא איצטרי הוה קא משתין: יון נמצא עקור: . ו] עקר שלא תהא ביתך עקור מז: זו על גבי כלי חרס ולא נמחק: יאן ניהו נאלא תנא: יכן תנא הקין והגרבתן בעל קיק: יגן תיבת קיין ואות א' מגרבתא נמחק: ידן מן הרכובה: טון אחת זהו מרוח אשך: עון כל שנמרחו אשכיו: יון ישמעאל האי חסר: יהן נופל תדיר אלא: **כגן** מטלת מים (אל תעמוד ממש] בפני התינוקות תיבת כנגד נמחק: לדן שאינה מכוונת בפני ותיבת משתנת נמחק: לכן הקיין בעל הקיק זיינו משובען: **כו**ן והוי מראיו חשך: כו] שארכבותיו עקומות: כח זה בזה:

הרגל כדאמרינן במגילה (דף ד.): נגדו ליה גלימא. פרסו סדין בינו לביו העם: אהדר עובדא. דרוש שאסור להמתין מלהטיל מים עד שיהא לו לניעות: אם דאפשר לך. לפרוש סדין לפי שחשוב אתה: ואי ליצטרך אינש אחרינא דלא אפשר ליה וימתין עד שילכו העם כן ויסתכן ויהא עקור: חמתך. חמותך: בחודנה. חפילו בתוך אזנה הייתי מטיל מים אם לא היה לי מקום אחר קודם שאמתין וכ"ש בפניה: ותיפוק לי משום עלקא. דקתני לעיל שבקש להשתין ולא השתין ונמלא כריסו לבה ממאי דמשום המתנה הוה ליה דלמא עלקא שתה שקורין שנשוח"ה לפיכך לבה כריסו: בשוחת. שאינו יכול להטיל מים יפה לאחר כן אלא שותת טיפין טיפין דודאי מחמת עיכוב שתן הוה ליה: בזמן שבבהמתך. שתשים עלמך כבהמה שלא תהא לנוע בהטלת מים: שלה מהה מפלחך עהורה כו'. וכשתתפלל ה [על בנים] תהא נשמעת תפלתך: כבהמה. שלא תמתין מלהטיל מים: לא על יי (גב) כלי חרם. בתוך עביט של מימי רגלים לפי שמשליכין אותו בנהר בסמוך להם ונהרות בבל הולכין ומתעכבין " בעין עיטם כדמפרש: ולא על מקום קשה. על אשך ואלף במקום חי"ת על מרוח והוי לון מרוחו חשך: היינו כושי.

שאינן בולעין ולפין על הקרקע עד שנשטפין למקום מדרון ונופלין לנהר: ואמר רב הנך כאן מדורי דבבל. מקומות מדרון שבבבל: מהדריכי לעין עיטם. שבו כ"ג טובל ביוה"כ כדאמרי במסכת יומא בפרק ג' (דף לא.): לא מיקום להדית בחפי ינוקת. כשהית מטלת (ג) כנו אל תעמוד ממש כנגד התינוקות דחולפתא היא: ח [אגיסא]. אם ללד אחר כיז שאין משתנת בפני התינוק ל"ל בה: עמוד. גדולים: הדרוקן. חולי מעיים: סילון. קטנים: דם רבה שחיו רבה. המרבה דם שחינו מקיז מרבה שחין: שכבת זרע רבה. מי שיש לו אשה ואינו משמש מטתו מרבה לרעת: נאלתש רוח שטות ע"י שד זהו בן נפילים נוייטו"ן: הקיין. כהן היינו משובן: הגרבתן. היינו מין בעל גבר: בביצים. שביציו גדולים: בגיד. שגידו גדול: ועד כמה. יגדל הגיד שיהה פסול: מתנר' שנמרחו השכיו. שנימוחו ביליו: שהרוח בחשכיו. שביליו נפוחים: שמרחיו השוכים. שהוא שחור ככושי. ולא בבילים משתעי כלל: גבו׳ קשיה ליה לר׳ ישמעהל. כלומר להכי פליג רבי ישמעאל את"ק משום דקשיא ליה א"כ דבשאין לו בילים מישתעי קרא חסר אשך מיבעי ליה: תני שנמרחו השכיו. להכי תני ר"י שנמרחוי השכיו: ממרוח השך מיבעי ליה. י) דהה מ"ם דמרום משמשת היה: גורעין ומוסיפין. גורעין חי"ת ממרוח ואלף מאשך ומוסיפין ח' במקום אלף

א) נראה דל"ל אמר רב קטינא חיבות רבה בר רב הונא נמחק.